

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Riitta Rissanen, Ding Ma, Adel Rizvi, Hanna Teräs, Niina Nurkka ja Kirsi Mustonen. Karelia-ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Petri Raivo, Pekka Auvinen, Pia Hiltunen, Jaana Tolkki, Ulla Asikainen ja Anne Ilvonen**

Auditointivuosi **2024**, Karvin julkaisu **5:2024**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-838-5 pdf**

2.2 Vaikuttava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä taiteellinen toiminta

- Korkeakoulun itsearviointi

Strategiset valinnat ovat vaikuttavan TKI-toiminnan ydin

Karelian TKI-toiminta liittyy strategiaan valintoihin ja niiden mukaisiin hankesalkkuihin, joihin projektit sijoittuvat. Hankesalkuista ja niihin sijoittuvista projekteista vastaavat koulutuspäälliköt.

Strategisten valintojen kehittämistavoitteisiin kytkeytyvät hankesalkut ja toiminnan uudelleenorganisointi edellisen auditoinnin tulosten perusteella ovat lisänneet TKI-toiminnan suunnitelmallisuutta, integraatiota koulutukseen sekä johtaneet entistä vaikuttavampiin kokonaisuuksiin.

OPS-uudistuksen yhteydessä on todettu tarve uudistaa Karelian tutkimus- ja oppimisympäristöjä vastaamaan työelämän tarpeita. Kareliassa käynnistettiin vuonna 2022 Karelia/TASO-kehittämisprojekti, jonka tehtävänä on laatia Kareliaan strategisia valintoja tukeva 'Älykampus' -investointiohjelma vuosille 2023–2026.

Toimivat prosessit luotettavan ja tuloksellisen TKI-toiminnan perustana

TKI-toimintaa toteutetaan ulkoisella rahoituksella toteutettavina TKI-projekteina sekä osana koulutus- ja tutkimuspalveluita. TKI-toiminnan prosesseja ovat:

- TKI-toiminnan strateginen suunnittelu
- TKI-projektin valmistelu ja rahoituksen hakeminen
- TKI-projektin käynnistäminen ja toteutus
- TKI-projektin päättäminen ja jatkuvuus
- TKI-toiminnan arviointi ja kehittäminen.

TKI-toiminnan tuotannonohjausta on kehitetty viimeisten vuosien aikana merkittävästi. Käytössä on Reportronic-projektinhallintaohjelma, josta saadaan reaaliaikaista tietoa projektien taloudesta, työajoista sekä hankesalkkujen tilanteesta. Vuonna 2023 otetaan käyttöön työkalu kestävän kehityksen ja vastuullisuuden arviointiin sekä projektien valmisteluvaiheen arviointiin. Raportointijärjestelmistä saatavaa tietoa hyödynnetään TKI-toiminnan strategisessa johtamisessa ja resurssien suuntaamisessa.

TKI-toiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti

TKI-toiminnalle asetetaan vuosittain taloudelliset ja määrälliset tavoitteet: ulkopuolinen TKI-rahoitus, kansainvälinen TKI-rahoitus, ulkopuolisen rahoituksen osuus kokonaisliikevaihdosta sekä julkaisujen määrä. Tavoitteita seurataan säännöllisesti TKI-kehittämissyöryhmissä, Rapsa-raportoinnissa, osavuosikatsauksissa sekä johdon katselmuksessa.

Projektitason vaikutuksia arvioidaan projektien väli- ja loppuraporttien, palautekyselyiden sekä Reportronicissa olevien hyödyntämissuunnitelmien avulla. Ohjausryhmillä on tärkeä rooli vaikuttavuuden arvioinnissa. Projekteissa mukana olevat yritykset ja muut toimijat hyödyntävät projektien tuloksia toiminnassaan usein jo projektin aikana. Projekteissa saatua uutta tietoa integroidaan opetukseen ja asiantuntijapalveluihin.

Vuodesta 2010 alkaen on toteutettu kumppaneille ja asiakkaille suunnattu TKI- ja palveluliiketoiminnan vaikuttavuuskysely, jonka avulla kootaan palautetta TKI-toiminnan laadusta ja tulosten hyödynnettävyydestä. Palautteiden perusteella TKI-tulosten näkyvyyttä on vahvistettu aktiivisella julkaisutoiminnalla.

Vaikuttava TKI-toiminta syntyy vahvoista kumppanuuksista

Karelialla on maakunnallisena korkeakouluna vahva aluekehittäjän rooli. Vahvat ja pitkäaikaiset kumppanuudet mahdollistavat laajojen, monivuotisten kehittämiskokonaisuuksien toteuttamisen, esimerkiksi palliatiivisen hoidon kehittäminen yhteistyössä Siun Soten kanssa.

Karelialian asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti rahoitusohjelmien valmisteluun ja alakohtaisiin asiantuntijaryhmiin. Karelian kumppanuusjärjestelmä tukee pitkäjänteisen TKI-toiminnan toteuttamista. Projektien ohjausryhmiin kutsutaan elinkeinoelämän ja sidosryhmien edustajia. Karelian asiantuntijat toimivat myös aktiivisesti kehittämisekosysteemeissä ja innovaatioalustoissa sekä kansainvälisten innovaatioekosysteemien rakentamisessa.

Karelian opiskelijat osallistuvat TKI-toimintaan ja tekevät yhteistyötä työelämän edustajien kanssa erityisesti tutkimus- ja oppimisympäristöissä ja opintojaksojen aikana. Yhteistyö toteutuu esimerkiksi harjoitustehtävinä, harjoittelujaksoina ja opinnäytteinä. Opiskelijoiden projektiosaamisen lisäämiseksi Kareliassa on käynnistetty TKI-projektityöntekijäpolku. Opiskelijaharjoitteluiden toteutumista maakunnan reuna-alueilla tuetaan Osaajia harvaan asutulle alueelle -projektin avulla.

Avoin tutkimustieto ja viestintä auttavat yhteiskunnallisten haasteiden tunnistamisessa

Tutkimustiedon avoimella jakamisella ja viestinnällä edistetään TKI-toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Tuloksia tuodaan esille kokoomajulkaisuissa, joista esimerkkejä ovat Karelian TKI-toiminta ohjelmakaudella 2014–2021, Karelian TKI-toiminta ohjelmakaudella 2007–2013 sekä New Perspectives on Internationalisation and Applied Research 2022 sekä vuosittainen TKI-koontijulkaisu.

Tutkimustuloksista, TKI-toiminnasta ja projekteista viestitään Karelian verkkosivuilla, Pulssi ja Pulse -julkaisuportaaleissa, sosiaalisen median kanavilla, hankkeiden verkkojulkaisuissa, podcasteina ja videoina. Kumppaneille ja yhteistyötahoille viestitään aktiivisesti TKI-toiminnasta eri tilaisuuksissa ja uutiskirjeen avulla.

Karelian strategiassa on sitouduttu avoimen toimintakulttuurin periaatteisiin, ja Karelia onkin ollut valtakunnallinen edelläkävijä jo vuodesta 2016. Karelian ATT-kypsyystaso onkin arvioitu erinomaiselle tai hyvälle tasolle. ATT:n toteutumista koordinoi Kareliassa ATT-koordinaatioryhmä. Kareliassa toimii lisäksi eettinen toimikunta ja nimetty tutkimusetiikan tukihenkilö.

Vahvuudet

Karelia on luotettava ja vahva TKI-toimija, jolla on systemaattiset toimintatavat ja pitkäkestoiset kumppanuudet

Projektinhallintaohjelma Reportronic on räätälöity Karelian TKI-prosessien tarpeisiin ja toimii TKI-kokonaisuuden hallinnon välineenä

Avoimen toimintakulttuurin (ATT) systemaattinen kehittämistyö vuodesta 2016

Kehittämiskohteet

Hankehakemusten arviointikriteeristön sekä vaikuttavuuden ja vastuullisuuden mittariston käyttöönotto osana tuotannonohjausta

Kansainvälisen EU-rahoituksen lisääminen strategisesti valituilla aloilla

Tutkimus- ja oppimisympäristöjen uudistaminen

2.2 Vaikuttava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä taiteellinen toiminta

- Auditointiryhmän arvio

Karelian strategia ohjaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa

Karelian strategia ohjaa TKI-toimintaa ja TKI-toiminnan kehittämistä. Karelia korostaa itsearviointiaineistossa, että TKI-toiminnan tavoitteena on luoda uusia innovaatioita ja uutta liiketoimintaa, tuotteita, palveluita ja toimintamalleja sekä kehittää ammattikorkeakoulun osaamista, prosesseja ja toimintaa. Keskeisiä TKI-kumppaneita ovat yritykset, elinkeinoelämä ja muut sidosryhmät. Itsearvioinnissa Karelia arvioi olevansa merkittävin EU-rakennerahaston hanketoteuttaja Pohjois-Karjalassa. Auditointivierailun perusteella Karelian TKI-toiminnalla on tärkeä rooli maakunnan aluekehityksen ja osaamis pohjaisen kasvun edistäjänä.

Auditointiaineiston perusteella hankesalkut ovat linjassa TKI-toiminnan strategisten valintojen kanssa, ja yksittäiset TKI-hankkeet sijoittuvat hankesalkkuihin. Auditointihaastatteluiden mukaan toisen kansallisen auditointikierroksen jälkeen Kareliassa on tehty organisaatiomuutoksia TKI-toiminnan ja koulutuksen integroimiseksi. Muutoksen jälkeen TKI-henkilöstö sijoittuu koulutuspäälliköiden alaisuuteen, mikä tukee sekä henkilöstöressurssien koordinoimista että opettajien ja opiskelijoiden osaamisen kehittämistä. Auditointihaastatteluissa korostettiin ennakoitavuuden ja resurssien suunnittelun tärkeyttä edellytyksinä onnistuneelle TKI-toiminnalle.

Auditointihaastatteluissa tuotiin esiin, että Karelia on mukana kansainvälisissä hankkeissa ja verkostoissa, kuten The INVEST European University Alliance -verkostossa, mutta kansainvälinen yhteistyö hankehauissa ja TKI-toiminnassa ei kuitenkaan ole systemaattista. Auditointiryhmä kannustaa Kareliaa nykyistä monipuolisemmin hyödyntämään jo olemassa olevia kansainvälisiä verkostojaan ja tarkastelemaan systemaattisesti strategian näkökulmasta tärkeiden uusien kansainvälisten verkostojen ja hankkeiden mahdollisuuksia.

TKI-toiminnan systemaattiset menettelytavat varmistavat TKI-toiminnan aluevaikuttavuutta

Karelia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan systemaattiset menettelytavat ohjaavat TKI-toimintaa sekä mahdollistavat ja varmistavat TKI-toiminnan aluevaikuttavuutta. Karelian hyödyntää TKI-toiminnassa vahvaa kokemusta tiedolla johtamisesta. TKI-toiminnan vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan TKI-hankkeille asetettujen taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden kautta kuten ulkopuolinen TKI-rahoitus, kansainvälinen TKI-rahoitus, ulkopuolisen rahoituksen osuus kokonaisliikevaihdosta sekä julkaisujen määrä. Tavoitteita seurataan

säännöllisesti TKI-kehittämissyhmässä, Rapsa-raportoinnissa, osavuosikatsauksissa sekä johdon katselmuksessa. Lisäksi hankkeiden ohjausryhmissä ja palautekeskusteluissa sekä sidosryhmäkyselyissä sidosryhmien edustajilla on mahdollisuus antaa Karelialle palautetta ja kehitysideoita TKI-toiminnasta ja sen vaikuttavuudesta. Auditointihaastattelussa sidosryhmien edustajat kertoivat, että Karelia näkee, ymmärtää ja kuulee sidosryhmiä. Sidoryhmät voivat esittää Karelialle hankeideoita, jolloin hankeideoista syntyneiden hankkeiden tulokset hyödynnetään työelämän ja maakunnan kehittämisessä ja uudistamisessa.

Kareliassa on pyritty laajentamaan TKI-toiminnan vaikuttavuutta jakamalla ja viestimällä aktiivisesti hankkeiden tuloksista sidosryhmille ja laajemminkin elinkeinoelämälle. Erään hankkeen tuloksista on tehty webinaarisarja koko Suomeen. Lisäksi on pidetty yhteisiä tilaisuuksia, joissa päättyvien hankkeiden toimijat sekä sidosryhmät voivat yhdessä jakaa kokemuksia. Kareliassa TKI-toiminnan vaikuttavuutta mitataan monipuolisesti määrällisillä mittareilla. Auditointiryhmä suosittelee Kareliaa kartoittamaan entistä monipuolisempia TKI-toiminnan vaikuttavuuden arviointimenetelmiä, joilla voidaan arvioida erityisesti pitkän aikavälin vaikuttavuutta.

Auditointihaastatteluissa TKI-toiminnan hyvänä käytäntönä nostettiin esiin TKI-tukitiimi, joka auttaa hankehenkilöstöä koko hankekaaren ajan hankkeen suunnittelusta ja rahoituksen valmistelusta hankkeen päättämiseen ja vaikuttavuuden arviointiin. Lisäksi haastatteluissa korostettiin yhteistyötä sekä Karelian sisällä että sidosryhmien kanssa. Kokeneiden projektihenkilöiden asiantuntemus ja tuki mahdollistavat uusien henkilöiden TKI-toiminnan osaamisen kehittymisen. Auditointihaastattelujen mukaan Karelian TKI-toiminnassa toteutetaan läheisyysperiaatteen mukaista toimintatapaa. Läheisyysperiaate TKI-toiminnassa tarkoittaa, että palautteen saatuaan hanketyöntekijät ratkaisevat ongelmat ensisijaisesti itse. Asia viedään eteenpäin esihenkilöille ainoastaan, jos hanketyöntekijöillä ei ole valtuuksia ratkaista ongelmaa. Näin ollen esihenkilöille ei kerry työtä asioista, jotka hanketoimijat voivat itse ratkaista. Auditointiryhmä pitää tärkeänä TKI-toiminnan hyvien käytäntöjen ja ongelmien ratkaisujen jakamista. Auditointiryhmä suosittelee varmistamaan, että Kareliassa on systemaattiset menettelytavat hyvien TKI-toiminnan käytäntöjen ja ratkaisujen jakamiseen ja tiedonkulkuun ammattikorkeakoulun sisällä.

Karelia edistää avointa tiedettä ja varmistaa hyvän tieteellisen käytännön toteutumisen

Karelia-ammattikorkeakoulu on sitoutunut avoimen tieteen periaatteisiin ja hyvään tieteelliseen käytäntöön koko organisaatiossa. Hyvän tieteellisen käytännön periaatteiden toteutumisesta auditointiryhmä sai auditointivierailun aikana vahvistusta sekä henkilöstöltä että opiskelijoilta. Opiskelijoille hyvän tieteellisen käytännön periaatteet tulevat systemaattisesti esille sekä erillisellä opintojaksolla että opinnäytetyöprosessin aikana.

Avoimen tieteen ja tutkimuksen koordinoitiryhmä sekä tukipalvelut varmistavat avoimen tieteen prosessien jalkautusta organisaatiossa. Auditointihaastattelussa nostettiin esiin, että avoimen tieteen käytännöt käsitellään muun muassa jokaisen hankkeen aloituspalaverissa osana TKI-prosessia.